

สถานะทางกฎหมายของกิจการร่วมค้า

นายธรรมนุญ พัทธยากร

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาศึกษาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-794-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016982

I 103 10 51A

Legal status of joint venture

Mr. Thammanoon Pitayaporn

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สถาบันทางกฎหมายของกิจการร่วมค้า
โดย นายธรรมนุญ พิทยาภรณ์
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ไชยวัฒน์ บุนนาค
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รศ.ประสิทธิ์ โฆะวิไลกุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์พิเศษ เสตเสถียร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ไชยวัฒน์ บุนนาค)

..... ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ โฆะวิไลกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กาญจนา นิมมานเทมินทร์)

..... กรรมการ
(อาจารย์กิตติพงศ์ อรุณพัฒน์พงศ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สำเริง เมฆเกรียงไกร)

ธรรมนูญ พินัยกรรม : สถานะทางกฎหมายของกิจการร่วมค้า (LEGAL STATUS OF JOINT VENTURE) อ.ที่ปรึกษา : อ.ไชยวัฒน์ บุณาค อ.ที่ปรึกษาร่วม : รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ โสวิไลกุล, 182 หน้า. ISBN 974-577-794-3

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงฐานะและผลตามกฎหมายแห่งและพาณิชย์ของสัญญากิจการร่วมค้าที่มีได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล 4 กรณีคือ 1. สัญญาที่บุคคลตั้งแต่ 2 ฝ่ายขึ้นไปตกลงนำทรัพย์สิน, เงินสด หรือแรงงานมาลงทุนร่วมกัน เพื่อที่จะร่วมกันดำเนินงานในโครงการหนึ่งจนสำเร็จโดยประสงค์ที่จะแบ่งปันกำไรที่ได้จากการนั้นและมีข้อสัญญาว่าคู่สัญญาไม่ประสงค์ที่จะก่อตั้งห้างหุ้นส่วน, คู่สัญญาแต่ละฝ่ายไม่เป็นตัวแทนคู่สัญญาฝ่ายอื่น, คู่สัญญาแบ่งแยกความรับผิดชอบออกจากกันและในกรณีที่คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตาย, สัมละลาหยหรือตกเป็นผู้ไร้ความสามารถ สัญญาจะไม่สิ้นสุดลง 2. สัญญาที่บุคคลตั้งแต่ 2 ฝ่ายขึ้นไปตกลงนำทรัพย์สิน, เงินสด หรือแรงงานมาลงทุนร่วมกัน เพื่อที่จะร่วมกันดำเนินงานในโครงการหนึ่งจนสำเร็จโดยประสงค์ที่จะแบ่งปันรายรับที่ได้จากการนั้น 3. สัญญาที่บุคคลตั้งแต่ 2 ฝ่ายขึ้นไปตกลงนำทรัพย์สิน, เงินสด หรือแรงงานมาลงทุนร่วมกัน เพื่อที่จะร่วมกันดำเนินงานในโครงการหนึ่งจนสำเร็จโดยประสงค์ที่จะแบ่งปันผลผลิตที่ได้จากการนั้น 4. สัญญาที่บุคคลตั้งแต่ 2 ฝ่ายขึ้นไปตกลงรับทำงานให้กับผู้ว่าจ้างในโครงการหนึ่งจนสำเร็จแต่มีได้ทรัพย์สิน, เงินสด หรือแรงงานมาลงทุนร่วมกัน แต่ละฝ่ายรับทำงานเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของงานทั้งหมด คู่สัญญาแต่ละฝ่ายทำงานและรับผิดชอบในงานเฉพาะส่วนของตนและจะได้รับผลตอบแทนเฉพาะในส่วนของตนแยกต่างหากจากกัน และคู่สัญญาตกลงที่จะร่วมกันรับผิดชอบผู้ว่าจ้างดังกล่าว

ผลการวิจัยพบว่าสัญญากรณี 1-3 ตกอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายห้างหุ้นส่วนสามัญ สัญญากรณี 4 ไม่ตกอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายเอกเทศสัญญา แต่ตกอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายนิติกรรมสัญญา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

THAMMANOON PITAYAPORN : LEGAL STATUS OF JOINT VENTURE.
THESIS ADVISOR : LECTURER JAYAVADH BUNNAG. THESIS CC-ADVISOR:
ASSO.PROF. PRASIT KOVILAIKOOL. 182 PP.

This thesis's objective is to study the legal status and the legal effects under the Civil and Commercial Code of unincorporated joint ventures in 4 forms which are: 1. The contract whereby two or more persons agree to jointly contribute property, cash or services in order to operate jointly a project till completion with a view of sharing the profits but with no intention to create a partnership. A party is not an agent of the other party, and shall not be liable to the debt created by the latter. This contract is not terminated by the death of any party or by any party becoming bankrupt or incapacitated. 2. The contract whereby two or more persons agree to jointly contribute property, cash or services in order to operate jointly a project till completion with a view of sharing gross return. 3. The contract whereby two or more persons agree to contribute property, cash or services in order to operate jointly a project till completion with a view of production sharing. 4. The contract whereby two or more persons agree to operate till completion a project by which they do not jointly contribute property, cash or services. Each party operates on a particular portion of the work. Between themselves each party is responsible for only his part and gets a return only on his operation separate from the others; but both of them agrees to be jointly and severally liable to the Employer.

It was found that contracts No. 1-3 are under the law of ordinary partnership. Contract no.4 is not under the law of specific contracts but is under the law of juristic acts and contract.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชานิติศาสตร์.....
สาขาวิชานิติศาสตร์.....
ปีการศึกษา2533.....

ลายมือชื่อนิติศ
.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์พิเศษ เสดเสถียร ประธานกรรมการ อาจารย์ไชยวัฒน์ บุนนาค อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ โห้วีโลกุล ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กาญจนา นิมมานเทมินทร์ อาจารย์กิตติพงศ์ อรุณีพัฒน์พงศ์ และรองศาสตราจารย์สำเรียง เมฆเกรียงไกร กรรมการทุกท่านที่กรุณา ให้คำปรึกษา และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยดีมาโดยตลอด ขอกราบ ขอบพระคุณศาสตราจารย์จิตติ ดิงศกัณฑ์ อาจารย์สุดา วัชรวัฒนากุล อาจารย์พิเศษรุ้ เมาลานนท์ ศาสตราจารย์โสภณ รัตนกร อาจารย์กรองเกียรติ คมสัน รองศาสตราจารย์ภาสกร ชูณหอุไร และอาจารย์โกศล ฉันทกุลที่กรุณาให้คำปรึกษาและ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ และขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะที่ได้อนุเคราะห์ ผู้เขียนในด้านเอกสารในการค้นคว้า

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา ที่ได้ให้คำปรึกษาและ สนับสนุนผู้เขียนเสมอมา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย.....	4
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	9
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
วิธีการศึกษาวิจัย.....	8
สมมติฐานของการศึกษาวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำวิจัย.....	8
บทที่ 1. บททั่วไป.....	9
1.1 ประวัติและความเป็นมา.....	9
1.2 ความหมาย.....	11
1.3 ลักษณะของกิจการร่วมค้า.....	15
1.4 ความหมายของคำว่า Joint adventure, Joint enterprise, Syndicate, Consortium.....	15
1.5 รูปแบบของกิจการร่วมค้า.....	20
บทที่ 2. กฎหมายที่ใช้บังคับกิจการร่วมค้าในต่างประเทศ.....	22
2.1 ประเทศอังกฤษ.....	22
2.2 ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	29

บทที่ 3. กฎหมายที่ใช้บังคับกิจการร่วมค้าในประเทศไทย.....	44
3.1 ความคล้ายคลึงระหว่างกิจการร่วมค้าที่มีได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ในกรณีที่ 1. กับห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน.....	45
3.2 ความแตกต่างระหว่างกิจการร่วมค้าที่มีได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ในกรณีที่ 1. กับห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน.....	45
3.3 แนวความคิดเกี่ยวกับฐานะทางกฎหมายของกิจการร่วมค้า.....	47
3.4 บทวิเคราะห์ผลทางกฎหมายของกิจการร่วมค้า.....	60
บทที่ 4. ผลทางกฎหมายของสัญญากิจการร่วมค้าที่ไม่ตกอยู่ภายใต้บังคับกฎหมาย ห้างหุ้นส่วน.....	83
4.1 สิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบในระหว่างผู้ร่วมค้า.....	83
4.2 สิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบระหว่างผู้ร่วมค้ากับบุคคลภายนอก.....	85
4.2.1 สิทธิของผู้ร่วมค้าที่มีต่อบุคคลภายนอก.....	86
4.2.2 หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ร่วมค้าต่อบุคคลภายนอก.....	87
บทที่ 5 บทสรุปและข้อคิดเห็น.....	89
บรรณานุกรม.....	92
ภาคผนวก ก. Partnership Act 1890.....	106
ภาคผนวก ข. Uniform Law of Partnership.....	129
ภาคผนวก ค. หนังสือตอบข้อหารือของกรมสรรพากรที่ กค.0802/7882.....	157
ภาคผนวก ง. ข้อความที่อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ.....	162
ประวัติผู้เขียน.....	182

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย